

# Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                       |
|---------------------|-------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji |
| Kod przedmiotu      | 05.9-WP-PEDD-WTPR                                     |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a>              |
| Kierunek            | Pedagogika                                            |
| Profil              | ogólnoakademicki                                      |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra                      |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                                             |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 4                                                                                                           |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 6                                                                                                           |
| Występuje w specjalnościach     | Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka                                                            |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                                 |
| Język nauczania                 | polski                                                                                                      |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ</li><li>dr Lidia Wawryk</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                      | 1                                      | 9                                          | 0,6                                       | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

W efekcie realizacji przedmiotu student posiędzie wiedzę na temat przemian zachodzących we współczesnej resocjalizacji i profilaktyce; będzie potrafił krytycznie odnieść się do rozwiązań resocjalizacyjnych realizowanych w przeszłości oraz obecnie, w wybranych krajach oraz w Polsce; będzie znał założenia i cele współczesnej resocjalizacji i profilaktyki, głównie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Będzie umiał dostrzegać działania profilaktyczne realizowane w środowisku oraz możliwość własnej aktywności w ich realizacji.

## Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu niedostosowania społecznego, resocjalizacji i profilaktyki społecznej.

## Zakres tematyczny

Wykład

Charakterystyka współczesnych systemów resocjalizacyjnych w krajach Unii Europejskiej i w Polsce. Kierunki rozwoju (i zmian) systemów resocjalizacyjnych. **Krytyczna analiza** polskiego systemu resocjalizacji instytucjonalnej. Resocjalizacja w środowisku otwartym. Współczesne środki i środki resocjalizacyjne w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej a także Stanów Zjednoczonych i Kanady. **Tendencje zmian** w resocjalizacji nieletnich w Polsce w Europie oraz ich uwarunkowania. Charakterystyka wybranych instytucji penitencjarnych oraz działalności postpenitencjarnej. Przemiany w profilaktyce. Wyzwania współczesności w zakresie profilaktyki, jej **związek** z innymi obszarami Rola kuratora dla nieletnich w profilaktyce zaburzeń w zachowaniu i resocjalizacji. Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań społecznych.

ĆwiczeniaProfilaktyka w środowisku lokalnym: świetlice socjoterapeutyczne, środowiskowe programy pedagogiczne – przemiany w planowaniu pracy profilaktycznej. Wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci: formy przemocy wobec dziecka; syndrom dziecka potrząsanego i jego zapobieganie (metoda 5S), syndrom FAS. Teoretyczne podstawy profilaktyki i działania profilaktyczne w środowisku lokalnym (analiza programów): wczesna profilaktyka krzywdzenia dzieci, zmiany prawne w słuchaniu nieletnich świadków, zachowania agresywne. Prezentacje wybranych stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz zapobiegania przestępczości i szerzenia profilaktyki społecznej (Patronat, Karan, Parpa, Monar, Fundacja Dzieci Niczyje, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych. **Projektowanie działań profilaktycznych**. Kierunki, przebieg i sens reformy resocjalizacji nieletnich. Oddziaływanie resocjalizacyjne w warunkach probacji: pojęcie probacji, praca kuratora rodzinnego jako przykład pracy z przypadkiem; mediacje – skuteczność **prawidłowej komunikacji i jej zastosowania w rozwiązywaniu konfliktów..**

## Metody kształcenia

Wykłady – wykład tradycyjny, wykład problemowy, wykład dyskusyjny

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach, prezentacje, film.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbolce efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|------------------|--------------------|-------------|
|-------------|------------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Symbol efektów          | Metody weryfikacji                                                                                                                                    | Forma zajęć             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy. | • <a href="#">K_W06</a> | • dyskusja<br>• przygotowanie projektu<br>• test                                                                                                      | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| W zakresie umiejętności student potrafi: D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;                                                                                                                                                                                                                                                                              | • <a href="#">K_U04</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• dyskusja<br>• przygotowanie projektu                                                                                 | • Ćwiczenia             |
| W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;                                                                                                                                                  | • <a href="#">K_K06</a> | • dyskusja<br>• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach<br>• Projekt zaliczeniowy<br>Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego | • Wykład<br>• Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

### Wykłady

Egzamin ustny lub pisemny. Kryteria oceny obejmowały będą: znajomość treści przedmiotu, jego rozumienie i wyjaśnianie, samodzielność studenta w ocenie zjawisk zachodzących we współczesnej profilaktyce i resocjalizacji. w kraju i na świecie, otwartość, poziom zaangażowania w rozwiązywaniu problemów, twórcza postawa wobec potrzeby działań profilaktycznych, jako odpowiedzi na współczesne zagrożenia dzieci i młodzieży.

### Ćwiczenia

Aktywny udział w rozwiązywaniu podjętych problemów, samodzielność w ocenie zjawisk i procesów, współpraca z zespołem nad realizacją projektu.

### Ocena końcowa

Ocenę końcową stanowi średnia ocen z ćwiczeń i wykładów.

## Literatura podstawowa

- Balandynowicz A., *Propozycja nowego systemu profilaktyki przestępczości w Polsce*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2001, 2.
- Borowski R., Wysoki D., *Instytucje wychowania resocjalizującego*, Płock 2001.
- Kalinowski M., Pełka M., *Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich*, Warszawa 2003.
- Kalinowski M., *Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich*, Warszawa 1991.
- Klecka M., *Fascynujące dzieci*, Kraków 2007.
- Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji: teoria i praktyka*, Warszawa 2006.
- Miłkowska G., *O potrzebie profesjonalnej profilaktyki w szkole*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2006, 2.
- Pospiszyl K., *Resocjalizacja: teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań*, Warszawa 1998.
- Pytko L., *Pedagogika resocjalizacyjna*, Warszawa 2003.
- Sawicki k., Ćwikowski R. Chańko A. *Dylematy i wyzwania współczesnej resocjalizacji*. Białystok 2015.
- Śliwa S. *Wybrane problemy resocjalizacji nieletnich w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*. Opole 2013.
- Szczepaniak P., Rejzner A. *Terapia w resocjalizacji*, cz. 1 i 2. Warszawa 2009.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 32, poz.228)
- Urban B., *Zachowania dewiacyjne młodzieży*, Kraków 2000.
- Urban B, Stanik J.M., *Pedagogika resocjalizacyjna*, T. I-II, Warszawa 2007.

15. strona www: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę,

16. strona www: Ośrodek Rozwoju Edukacji

## Literatura uzupełniająca

1. Albański L., *Profilaktyka niedostosowania społecznego: teoria i praktyka*, Jelenia Góra 2006.
2. Bałandynowicz A., *Probacja: system sprawiedliwego karania*, Warszawa 2002.
3. Gaś Z.B., *Profilaktyka w szkole*, Warszawa 2000.
4. Pytka L., *Poprawczak: ostatni bastion „utopijnego re-socjalizmu”*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2006, 1.
5. Szecówka A., *Między swobodą, a rygoryzmem w resocjalizacji nieletnich*, „Nasza Szkoła” 1996, 10.
6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z dnia 12 września 2001).
7. Węgliński A., *Zahamowanie modernizacji służb kuratorskich w Polsce*, „Opieka, Wychowanie, Terapia” 2002, 3.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Lidia Wawryk (ostatnia modyfikacja: 10-04-2021 11:36)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ